
Náms- og starfsráðgjöf FSu

Ársskýrsla
Skólaárið 2018-2019

Agnes Ósk Snorradóttir
Birna Aðalheiður Árdal Birgisdóttir
Bjarney Sif Ægisdóttir

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit	1
Starfslið	2
Símenntun, fundir og samstarfsverkefni.....	2
Innritunarviðtöl við nemendur með íslensku sem annað móðurmál	2
Könnun á líðan og námsumhverfi nýnema.....	3
Áhugasviðskannanir	3
Nýjungar.....	3
Kynningarstarf og heimsóknir.....	4
Foreldrafundur.....	4
Erlendir skólar	4
Íslenskir háskólar.....	4
Kynningar fyrir grunn	4
skóla	4
Opið hús	4
Starfamessa.....	5
Greiningalisti.....	5
Tilhliðrun í prófum.....	5
Opin vottorð	6
Tilvísanir og samskipti við stofnanir og sérfræðinga utan FSu.....	7
Viðtöl.....	7
Önnur verkefni	8
Umræður og lokaorð	9

Starfslið

Skólaárið 2018- 2019 störfuðu þrír náms- og starfsráðgjafar við skólann Agnes Ósk Snorrðóttir í 100% stöðuhlutfalli, Bjarney Sif Ægisdóttir í 75% starfshlutfalli og Birna Aðalheiður Árdal Birgisdóttir í 50% starfshlutfalli. Auk þess voru Bjarney og Birna í störfum við kennslu og umsjón grunnenntabráar, með sitthvorn hópinn í námstækni- og starfsfræðslu. Anna Fríða Bjarnadóttir var í námsleyfi þetta skólaár.

Símenntun, fundir og samstarfsverkefni

Á skólaárinu funduðu náms-og starfsráðgjafar tvisvar sinnum með skólastjórnendum til viðbótar við óformlega fundi og samvinnu.

Námsráðgjafarnir sóttu allir dagskrá í tilefni af Degi náms- og starfsráðgjafa þann 9. nóvember þar sem kulnun í starfi var umfjöllunarefnið.

Fundur með HNOSS, hópi náms- og starfsráðgjafa á Suðurlandi 19. desember.

Námsráðgjafar funduðu tvisvar sinnum með sálfræðingum HSu.

Námsráðgjafar sóttu einnig allir Kvan námskeið fyrir lífsleiknikennara 3. og 4. Júní 2019. Kvan fyrir kennara: nokkrir lykilþættir að árangri. Á námskeiðinu var farið yfir þætti sem hægt er að hafa að leiðarljósi í að efla sjálfstraust, jafnvægi og vellíðan ungs fólks. Hvað er það sem skapar kúltur í hónum?

Innritunarviðtöl við nemendur með íslensku sem annað móðurmál

Samkvæmt reglugerð um rétt nemenda í framhaldsskólum til kennslu í íslensku eiga framhaldsskólar að vera með móttökuáætlun fyrir nemendur með annað móðurmál en íslensku. Í maí var bréf sent til allra skólastjóra og náms- og starfsráðgjafa í grunnskólunum á Suðurlandi. Þar var óskað eftir upplýsingum um hvort einhverjir nemendur og forráðamenn þeirra þurfi á innritunarviðtali með túlk að halda. Þeir nemendur verða boðaðir áður en kennsla hefst í haust. Enginn móttökuviðtöl voru pöntuð að þessu sinni.

Könnun á liðan og námsumhverfi nýnema

Vegna breytinga í Menntamálaráðuneytinu var könnunin ekki lögð fyrir haustið 2018.

Námsráðgjafar vona að hægt verði að leggja könnunina fyrir að nýju haustið 2019, enda gefa niðurstöður könnunarinnar mikilvægar upplýsingar um nýnemahópinn.

Áhugasviðskannanir

Á skólaárinu voru 4 nemendur sem óskuðu eftir að taka áhugasviðskönnunina. Í leit að starfi. Áhugasviðskannanir hafa ekki verið auglýstar sérstaklega undanfarin ár sem skýrir að hluta hvers vegna eftirspurnin er ef til vill ekki meiri. Margir taka áhugasviðskannanir við lok grunnskóla.

Nýjungar

FSu tók í fyrsta skipti þátt í Háskólalestinni. Þar gefst framhaldsskólanemendum tækifæri á að kynnst námi í Háskóla Íslands í tvo daga. Nemendur velja sér deildir til þess að fá kynningu á og taka þátt í skipulagi innan þeirra deilda. Þrír nemendur komust að og tveir mættu.

Námsráðgjafar settu upp viðtalsaðstðu í viðtalsherbergi í Hamri. Þessi aðstaða var samnýtt með sálfræðingunum. Í fyrsta skipti bauð námsráðgjöf FSu uppá skipulagða viðtalstíma í Hamri. Þennan vetur voru það tveir hálfir dagar.

Samstarfssamningur við Sálfræðinga HSu um að þeir sinni viðtölum við nemendur FSu var gerður í upphafi skólaárs. Tilvísanir til sálfræðinga fara í gegnum náms- og starfsráðgjafa skólans sem einnig eiga í samskiptum og funda reglulega með sálfræðingum. Útbúið var eyðublað um upplýst samþykki nemendanna fyrir upplýsingamiðlunar okkar á milli, með því markmiði að geta þjónustað nemendurna sem best.

Sambærilegt eyðublað um upplýst samþykki var einnig útbúið í samstarfi við Birtu starfsendurhæfingu og umræða hefur komist á við félagsþjónustu Árborgar um slíkt eyðublað. Þessar breytingar komu í kjölfar nýju persónuvernarlaganna.

Kynningarstarf og heimsóknir

Kynningarstarf náms- og starfsráðgjafa er fjórþætt: Kynningar innan skólans og á vegum hans, háskólakynningar, heimsóknir í grunnskóla og móttaka grunnskólanema sem koma í heimsókn. Að auki eru ýmis óregluleg verkefni sem tilheyra þessum flokki.

Foreldrafundur

Foreldrafundur var haldinn í september. Mæting á fundinn var góð en yfir 100 foreldrar mættu. Á fundinum kynntu náms- og starfsráðgjafar starf sitt fyrir foreldrum og þá þjónustu sem nemendum stendur til boða ásamt því að fara yfir ýmsa þætti tengda náminu og skólanum.

Erlendir skólar

Að þessu sinni fór ekki fram nein kynning á erlendum skólum í gegnum okkur.

Íslenskir háskólar

Þann 6. mars var haldinn háskóladagur í F.Su. í samvinnu við Háskóladaginn sem haldinn er árlega í Reykjavík og ferðast svo um landið. Hingað komu aðilar frá sjö háskólum, Háskóla Íslands, Háskólanum í Reykjavík, Landbúnaðarháskólanum, Listaháskólanum, Háskólanum á Akureyri, Hólaskóla og Háskólanum á Bifröst til þess að kynna námsframboð sitt. Kvikmyndaskólinn kom einnig með kynningu þennan dag. Háskóladagurinn tókst vel og var góð mæting. Áfangamešan var haldin sama dag og háskóladagurinn, líkt og í fyrra. Námsráðgjöfum finnst ganga vel að sameina þessa tvo viðburði og einnig að tengja áfangamešsuna við opna húsið.

Kynningar fyrir grunn

skóla

Náms- og starfsráðgjafar fóru í heimsókn í flesta grunnskóla á Suðurlandi (13/15) og kynntu skólann og námsframboð hans með nýju kynningaefni. Fulltrúar nemenda komu með í allar kynningar og í fyrsta skipti fór fram kynning í einum skólanum á ensku. Kynningarnar tókust vel og skemmtilegt var að hafa nemendur með í för.

Opið hús

Í mars var opið hús í FSu. Opið hús er ætlað sérstaklega fyrir foreldra og forráðamenn 10. bekkinga. Þar gefst tækifæri til þess að skoða skólann og kynna sér hvað hann býður uppá. Líkt og í fyrra var opið hús tengt áfangamešsu skólans sem haldinn er í salnum daginn eftir. Á Opnu húsi gafst gestum því færi á að hitta fleiri kennara en áður og kynna sér áfanga og

námsgreinar. Flestir eru sammála um að þetta fyrirkomulag reyndist vel. Mæting var mjög góð og greinilegt að þetta fyrirkomulag er komið til að vera.

Að auki tóku náms- og starfsráðgjafar á móti einstaklingum á skólaárinu sem komu til að kynna sér skólann og námsframboð hans.

Starfamessa

Starfamessan var haldin 10. apríl og að þessu sinni fór hún fram í Hamri. Náms- og starfsráðgjöf FSu var með bás og kynnti skólann og námsframboð hans fyrir hönd skólans.

Greiningalisti

Nemendur á greiningarlista, það er nemendur við skólann sem skilað hafa inn greiningum voru 128 á haustönn en 135 á vorönn. Ekki er eingöngu um nemendur með námsörðugleika að ræða heldur einnig nemendur sem mikilvægt er að hafa yfirlit yfir s.s nemendur með bráðaofnæmi og fleira en sá hópur er samt sem áður ekki stór.

Þegar nemandi skilar inn greiningu, skráir náms- og starfsráðgjafi það hjá sér. Mikilvægt er að þessar upplýsingar komist sem fyrst til kennara viðkomandi nemenda. Á vorönn voru upplýsingar um greiningar nemenda settar í athugasemdir í INNU og fara sjálfkrafa á hópalista kennara. Komi nýjar greiningar í hús eftir að skólastarf byrjar, eru kennarar látnir vita af því sérstaklega. Með þessu móti er tryggt að kennarar hafa upplýsingarnar nálægar og þær eru vel sýnilegar fyrir kennarana. Allir nemendur á greiningarlista, og forráðamenn þeirra ef nemandi er undir 18 ára aldri, fá sendan tölvupóst þegar líður að prófatíma til að minna á að sækja um sérúrræði fyrir próf.

Tilhliðrun í prófum

Náms- og starfsráðgjafar auglýstu til nemenda á greiningarlista hvenær og hvernig sækja þurfi um sérúrræði á prófatíma í desember og maí. Náms- og starfsráðgjafar tóku á móti umsóknum ef þess var óskað. Sérúrræði á prófatíma eru skráð beint í Innu. Nemendur geta sótt um sjálfir, eða með aðstoð náms- og starfsráðgjafa sem síðar þarf að samþykkja umsóknina. INNA hefur ekki alveg unnið með okkur hvað varðar skráningar sérúrræða og aðgengi kennara að þeim. Sá galli er í kerfinu að gamlar umsóknir um sérúrræði hanga enn inni í INNU sem gefur ranga mynd af hvaða nemendur þurfa á sérúrræðum að halda. Prófstjóri tekur saman sérúrræðin og vinnur við að koma þeim í framkvæmd, í samvinnu við kennara.

Náms- og starfsráðgjafar senda jafnframt vinsamleg tilmæli til allra kennara skólans um að taka tillit til nemenda á greiningarlista eins og kostur er í símatsáföngum.

Opin vottorð

Eitt af verkefnum náms- og starfsráðgjafa er að halda utan um nemendur sem eru með opin vottorð vegna langvarandi veikinda sem hafa áhrif á skólagöngu þeirra og mætingar. Nemendur skila inn opnu vottorði til náms- og starfsráðgjafa og hringja í veikindasímann þegar þeir geta ekki mætt vegna veikinda sinna eða forráðamenn í þeim tilvikum þar sem um er að ræða nemendur yngri en 18 ára. Veikindi eru skráð jafnóðum fyrir hvern dag. Náms- og starfsráðgjafar sjá um að merkja viðkomandi nemanda með opið vottorð í Innu og senda póst á alla kennara um leið og opið vottorð berst. Við ákváðum að gera tilraun með að flokka ástæður fyrir opnu vottorði. Þessi flokkun gefur aðeins vísbendingar því að flokkarnir geta skarast talsvert. Til dæmis geta langvinn veikindi líka verið andleg. Í töflunni hér að neðan eru ástæðurnar sem eru gefnar upp á opnu vottorðunum:

	H18			V19	
	KVK	KK		KVK	KK
Ástæður					
Andleg veikindi	13	5		16	5
Líkamleg/andleg veikindi	2	0		2	0
Líkamleg veikindi	7	7		9	4
Mígreni	2	2		2	1
Aðrar ástæður	24	12		28	15
Fjöldi	48	26		57	25

	Haut18	Vor19
Samtals opin vottorð	74	82

Algengara er að stúlkur leggi fram opin vottorð vegna veikinda. Hlutfallið var 48/26 á haustönn og 57/25 á vorönn. Athygli vekur að það virðist frekar vera tiltekið á vottorðum stúlkna um ástæður opins vottorðs, heldur en drengja. Opnu vottorðum fjölgaði á milli ára, um 10 á haustönn og um 15 á vorönn.

Tilvísanir og samskipti við stofnanir og sérfræðinga utan FSu

Náms- og starfsráðgjafar áttu í samskiptum við eftirfarandi stofnanir og sérfræðinga:

Barnahús

Barna- og unglingsdeild Landspítalans (BUGL)

Birta starfsendurhæfing

Félagsmálayfirvöld

Barnavernd

Fósturheimili á vegum félagsmálayfirvalda

Heilsugæslan

Sálfræðingar

Sjónarhóll

Vinumálastofnun

Prestur

Lögreglan

Viðtöl

Skráning viðtala hjá náms- og starfsráðgjafa er vinnuregla sem yfirleitt tekst að hafa í heiðri. Upplýsingar um fjölda viðtala standa þó einungis fyrir fjöldanum, en ekki því sem fer fram í

viðtalinu. Stundum eru heimsóknir nemenda stuttar og um afgreiðslumál er að ræða eða vísanir á aðra starfsmenn skólans. Önnur viðtöl taka lengri tíma, þarfnast úrvinnslu og eftirfylgni og í kjölfarið undirbúnings og fleiri viðtala við nemendur. Oft þarf ráðgjafi að afla sér upplýsinga hjá mörgum aðilum við undirbúning og vinnslu slíkra viðtala. Ekki má gleyma símtölum, viðtölum við kennara, foreldra og aðra sem er líka stór þáttur í starfinu. Einnig eru ráðgjafar í margvíslegri undirbúningsvinnu t.d fyrir námskeið, fundi og annað sem óskað er eftir. Við teljum því að upplýsingar um fjölda viðtala gefi ekki rétta mynd af starfi náms- og starfsráðgjafa.

Önnur verkefni

Ýmis verkefni náms- og starfsráðgjafar eru einstök og tilfallandi og falla ekki undir ákveðinn kafla. Til dæmis eftirfarandi atriði. Náms- og starfsráðgjafar:

- Uppfærðu og viðhéldu framboði upplýsingabæklinga um allt háskólanám sem í boði er á Íslandi, auk upplýsinga um starfsnám og sýnishornum af erlendum skólum.
- uppfærðu facebook síðu fyrir náms- og starfsráðgjöf FSu þar sem sett voru vikulega eða oftár ýmis heilræði og ábendingar og einnig er hægt að senda skilaboð þar með beiðni um viðtal eða fyrirspurnir.
- aðstoðuðu og komu að innritun eldri nemenda og nýnema sem eru að koma úr grunnskóla gegnum menntagátt, bæði haust og vor meðan opið er fyrir umsóknir um skólavist.
- voru eins og áður milligöngumenn nemenda með greiningu vegna hljóðbóka og talgerfla sem þeir eiga rétt á að fá frá Hljóðbókasafninu.
- voru í stundatöflubreytingum.
- breyta vali nemenda vegna niðurstöðu prófa bæði haust- og vorönn.
- Agnes er í áfallateymi skólans fyrir hönd náms- og starfsráðgjafar.
- Unnu vinnsluskrá og áhættumat í kjölfar nýju persónuverndarlaganna og í samvinnu við persónuverndarfulltrúa skólans.
- Framundan er vinna við innleiðingu GoPro skjalastjórnunarkerfið í samvinnu við Elínu sem umsjónaraðili þess hér innan skólans.
- Agnes tók þátt í undirbúningi og framkvæmd nýs slökunarherbergi fyrir starfsfólk skólans.
- Bjarney var í Kátu Daga nefndinni.

- Agnes var í nýju hlutverki innan skólans sem aðstoðarmaður nemenda við undirbúning söngvakeppni.

Umræður og lokaorð

Í síðustu ársskýrslum hefur okkur verið tíðrætt um aðstöðu náms- og starfsráðgafa í skólanum. Við höfum núna tvær skrifstofur á þriðju hæð og eina skrifstofu út í Hamri. Skrifstofunni út í Hamri deilum við með sálfræðingunum. Með því leysist vandinn ekki að fullu þar sem við höfum að sjálfsögðu ekki aðgang að skrifstofunni þegar sálfræðingarnir eru að nýta hana. Við erum þá að hluta til enn í þeim sporum að hafa ekki aðstöðu þegar við erum í undirbúning eða þegar við höfum ekki aðgang að skrifstofu þegar námsráðgjafastofurnar eru í notkun.

Aðstaða út í Hamri hefur komið vel út og aukið enn frekar aðgengi nemenda og kennara að námsráðgjöfinni og nálægðin við starfsnámið er meiri með því að hafa aðstöðuna þar. Með því vonumst við til þess að nemendur í starfsnámi eigi auðveldara með að leita til okkar.

Við fögnum því að við séum komin í samstarf við HSu um sálfræðipjónustu. Verklag á þeirri þjónustu er enn í mótun. Við teljum mikilvægt að nemendur skólans hafi betri aðgang að sálfræðipjónustu og hægt sé að grípa fyrir inn í vanda nemenda. Við teljum að margir nemendur þyrftu um 2-4 viðtöl til að greiða úr vanda sínum, komist þeir fljótt að. Nemendur með flóknari vanda þyrftu að eiga kost á að geta fengið viðeigandi meðferð á HSu. Ljóst er að þörfin er mjög mikil og við þurfum að finna leiðir til að mæta vanda sem flestra.

Eftir skólaárið situr aðeins í okkur félagsleg virkni og þátttaka nemenda. Við sjáum þróun í þá átt að nemendur taki ekki þátt í félagslífi og séu einmanna. Í draumasýninni sjáum við fyrir okkur starfandi tómsunda-og félagsmálafræðing sem hefði yfirumsjón yfir nemendafélaginu og öllum þeim þáttum sem snúa að félagslífi skólans. Þannig mætti auka vægi ýmiskonar klúbbastarfs á skólatíma. Í því samhengi er vel hægt að hugsa sér samstarf við Pakkhúsið-ungmennahús. Möguleiki á samstarfi við Pakkhúsið hefur verið í umræðunni en það þarf að hnykkja betur á því og koma á samtali.

Eftir skólaheimsóknir til Danmerkur sjáum við fyrir okkur að bæta aðstöðu fyrir nemendur innan skólans. Þá erum við bæði að tala um aðstöðu til hópavinnu, samskipta og afþreyingar.

Við teljum mikilvægt að koma á frekari stuðningsúrræðum fyrir nemendur skólans. Við höfum skoðað hvað aðrir framhaldsskólar bjóða upp á í þeim efnum. Flestir framhaldsskólar eru með eitthvað úrræði til þess að styðja við nemendur í námi. Það sem við myndum vilja sá er einhverskonar námsver sem er opið til dæmis hálfan daginn 2-3x í viku þar sem nemendur geta mætt og fengið námsaðstoð frá kennurum og einnig úrræði í formi jafningjafræðslu. Í tilraunastarfi mætti skoða að hafa námsaðstoð fyrir kjarnagreinar þar sem stærðfræði- og íslenskukennari séu til aðstoðar.

Til þess að styðja við nemendur með námserfiðleika teljum við mikilvægt að sérfræðingur á sviði sérkennslu hafi þennan málaflokk undir sinni umsjón. Í skimun á námsumhverfi og líðan framhaldsskólanemenda sem er lögð fyrir alla nýnema á hverju hausti þar sem kannaðir eru áhættuþættir fyrir brotthvarf nemenda frá námi skora okkar nemendur ávallt lægst á þættinum námserfiðleikar, það er að samanborið við aðra nýnema á landsvísu telja nemendur okkar að námserfiðleikar sé þeirra veikleiki. Nemendur eiga rétt á að fá þá þjónustu sem þeim ber, af þar til hæfum sérfræðingi. Sumir skólar hafa t.d. sérstakan dyslexíu ráðgjafa sem nemendur með lestrarerfiðleika geta leitað til. Einnig teljum við að í ljósi þessa stóra nemendahóps sem hér um ræðir, sé nauðsynlegt að kennarar hafi aðgang að þar til hæfum sérfræðingi til skrafs og ráðagerða um þjónustu við ólíka nemendahópa.

Nemendur með annað móðurmál eru okkur ofarlega í huga og okkur finnst að það vanti markvissari stefnu í þeim málum. Okkur finnst ekki góðar heimtur á upplýsingum frá grunnskólum, þrátt fyrir að við óskum eftir þeim. Tungumálaörðugleikar nemenda með annað móðurmál en íslensku geta valdið því að þeir eiga í erfiðleikum með að standast námskröfur og ljúka skilgreindum námsbrautum. Þessi nemendahópur þarf fjölbreyttari námstilboð og meiri stuðning í námi, til dæmis varðandi ritgerðarvinnu og verkefnaskil. Nauðsynlegt er að þessi hópur fái markvissari umsjón í skólanum og skilgreina þarf hlutverk starfsfólks betur. Lykilatriði er að leggja meiri áherslu á aukna íslenskukennslu með áherslu á samskipti, kennsluumhverfið þarf að bjóða upp á það. Einnig vantar frekari stuðning við félagslega aðlögun, til dæmis með mentora hlutverki eða liðveislu jafningja.

Í draumaskólanum okkar er framsýn og leiðandi stuðningsþjónusta sem inniheldur náms-og starfsráðgjafa, kennsluráðgjafa (sérkennari fyrir nemendur og kennara), sálfræðing, fjölmenningarfulltrúa, skólahjúkrunarfræðing og tómsunda- og félagsmálafræðing sem myndi m.a sinna starfi félags-og forvarnarfulltrúa. Með þannig þjónustu væri komið til móts við

náms, líkams-, félags-og tilfinningarlegar þarfir nemenda. Nemendur hefðu jafnari tækifæri til náms.

Við viljum nota tækifærið og þakka samstarfsfólki fyrir samstarfið á skólaárinu

Agnes, Birna og Bjarney